

PREGLEDNICA PODANIH PRIPOMB ZA

Zakon o energetske politiki

Predlagatelj in kontaktna oseba:	Naslov in telefon:	Datum:
Društvo jedrskih strokovnjakov Slovenije (DJS) dr. Tomaž Žagar, predsednik DJS	Jamova 39, 1000 Ljubljana W: www.djs.si E: djs@djs.si	 16.9.2023

Št. člena in odstavka	Predlog spremembe predlagane določbe	Utemeljitev
splošen komentar	<p>Predpis naj upošteva princip enakosti med posameznimi trajnostnimi viri. Vse vire energije, s katerimi lahko na čist in zanesljiv način nadomestimo uporabo fosilnih virov (premoga, zemeljskega plina in nafte) v primarni oskrbi z energijo, je potrebno obravnavati primerljivo, brez diskriminacije posameznih virov. Predlog Zakona o energetske politiki (ZEP) uporabo jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije ne obravnava enakovredno v primerjavi z ostalimi trajnostnimi viri.</p> <p><u>Uporaba jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije prispeva k izpolnjevanju vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja Združenih Narodov (vseh 17 ciljev SDG) in je zato med najbolj trajnostnimi tehnologijami, kar jih poznamo. Predlog ZEP je potrebno dopolniti, da bo enakovredno vključeval tudi možnosti uporabe jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije.</u></p>	<p>Obstoječi predlog ZEP je izključujoč, saj spregleda in izloči uporabo jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije kot pomembne opcije za zmanjšanje rabe fosilnih virov, zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in trajnostno oskrbo z energijo.</p> <p>V predloženem predlogu ZEP se v besedilu členov beseda »obnovljivi vir« pojavi 38 krat, ob tem pa se niti enkrat ne pojavi beseda »jedrska«. Velikokrat pa se pojavijo besedne zveze, ki opisujejo fosilne vire energije, kot na primer »premog«, ki se pojavi 5 krat, »zemeljski plin« se pojavi 7 krat ...</p> <p>Splošni komentar ZEP je, da se jedrsko energijo enakovredno vključi v zakonodajne okvirje. Moderne zakonodajne usmeritve Evropske komisije, zveze Evropskih držav in evropska zakonodaja se razvijajo v smeri, da se obnovljivi viri energije in jedrska energija obravnavajo povsem enakovredno s stališč financiranja in zakonodaje.</p>

9. člen	<p>Predlagamo, da se 9. člen dopolni kot sledi:</p> <p>»(načelo enakega obravnavanja in tehnološke nevtralnosti)</p> <p>Postopki, ki so povezani z gradnjo zmogljivosti za oskrbo z energijo, z oskrbo z energijo ali z rabo energije, ki jih vodi država ali lokalne skupnosti, morajo biti vodeni na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavanje vseh udeležencev v postopku in vseh vrst tehnologij, ki omogočajo proizvodnjo električne energije na trajnosten način, kar vključuje obnovljive in jedrske vire energije.«</p>	<p>Načelo enakega obravnavanja se naj ne omejuje le na udeležence, ampak naj tudi velja za vse tehnologije. V skladu z usmeritvami zveze Evropski držav, ki podpirajo uporabo jedrske energije za zanesljiv, domač, nizko-ogljichen vir energije (zveza držav jedrske alianse, ki jo vodi Francija in katere del je tudi Slovenija) je eden ključnih ciljev doseganje minimalnih emisij TGP v sektorju oskrbe z energijo do leta 2050, ob čemer je jedrska energija ključna, saj že sedaj predstavlja 50% vseh virov brez izpustov TGP v Evropi. Za doseg navedenih ciljev je ključna jedrska energija in ostali nizko-ogljichni viri, zato je pomembno, da se vse tehnologije, ki omogočajo doseg ciljev (OVE + jedrska energija), obravnavajo enakovredno.</p>
14. člen, 1. odstavek	<p>Predlagamo, da se 1. odstavek 14. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»Država in lokalna skupnost v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujata dejavnosti za povečanje energetske učinkovitosti in povečanje deleža obnovljivih in jedrskih virov energije skupaj.«</p>	<p>Jedrska energija je ključna pri prehodu v nizko-ogljichno družbo ter za doseg podnebnih ciljev, zato je pomembno, da je izrecno omenjena v 14. členu. Jedrska energija je tudi na ravni EU prepoznana kot pomembni vir za doseg podnebnih in okoljskih ciljev ter je del trajnostne taksonomije EU, zato je pomembno, da je jedrska energija deležna enakovredne obravnave kot drugi nizko-ogljichni viri.</p>
14. člen, 3. odstavek	<p>Predlagamo, da se 3. odstavek 14. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»Država in lokalne skupnosti spodbujajo ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o razogljičenju, energetski učinkovitosti, obnovljivih in jedrskih virih energije.«</p>	<p>Na področju ozaveščanja, poznavanja in razumevanja lastnosti uporabe jedrske energije je zelo veliko neznanja, strahu in napačnih informacij. Zato je potrebno, da država in lokalne skupnosti urejeno in strokovno ozaveščajo in komunicirajo preverjene strokovne informacije o jedrski energiji.</p>
21. člen, 3. odstavek, prva alineja	<p>Predlagamo, da se prva alineja 3. odstavka 21. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»- raba obnovljivih in jedrskih virov energije ima prednost pred rabo preostalih virov energije;«</p>	<p>Najhitrejše in najučinkovitejše zmanjšanje emisij TGP so dosegle države, ki skupaj uporabljajo jedrsko energijo in obnovljive vire energije za nadomeščanje fosilnih virov energije. Pomembno je, da v bilancah in ciljih oba vira energije obravnavno enakovredno in da se zasleduje cilj; čim večji delež OVE + jedrska energija skupaj.</p> <p>Na zmanjševanje emisij ima namreč ključno vlogo prav čim večji delež vseh nizkoogljichnih virov in ne zgolj delež OVE.</p>

<p>30. člen, 1. odstavek, nova alineja</p>	<p>V 1. odstavek v 30. členu se dopolni z novo alinejo, tako, da se za alinejo št. 3 doda nova alineja št. 4</p> <p>»4. načrtuje in izvaja aktivnosti v zvezi s spodbujanjem proizvodnje elektrike in toplote z uporabo jedrskih tehnologij,«</p>	<p>Za učinkovito in smotrno uporabo jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije in s tem za učinkovito zmanjšanje uporabe fosilnih virov energije in tudi zmanjšanje onesnaževanja z dimnimi plini je potrebno načrtovanje in spremljanje izvajanja energetske politik tudi na področju jedrskih tehnologij za proizvodnjo energije. Za področje razvoja uporabe jedrske energije mora biti odgovorno ministrstvo, ki je odgovorno za področje energije. Ministrstvo, ki je odgovorno za razvoj jedrske energije, mora biti po mednarodni zakonodaji in EU direktivah neodvisno od ministrstva, ki skrbi za nadzor nad varnostjo jedrske energije. Načrtovanje in izvajanje aktivnosti v zvezi s spodbujanjem proizvodnje energije z jedrskimi tehnologijami ne spada v področje Ministrstva za naravne vire in prostor.</p>
<p>129. člen, 1. odstavek</p>	<p>Predlagamo, da se 1. odstavek 16. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»Ne glede na določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, in zakona, ki ureja javne finance, ter predpisov, ki urejajo izvrševanje proračuna Republike Slovenije, se za postopek dodeljevanja finančnih spodbud in drugih finančnih mehanizmov (v nadaljevanju: spodbude) za naložbe v proizvodnjo in rabo obnovljivih virov energije in jedrske energije in naložbe v učinkovito rabo energije uporablja ta zakon.«</p>	<p>Čim večji skupni delež obnovljivih virov energije in jedrske energije so ključni pri prehodu v nizkoogljično družbo, zato je pomembno, da ima tudi jedrska energija dostop do finančnih spodbud in finančnih mehanizmov, kar je skladno tudi s trajnostno taksonomijo EU.</p>
<p>133. člen, 1. odstavek</p>	<p>Predlagamo, da se 1. odstavek 133. člena dopolni:</p> <p>»Država z namenom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečanja energetske učinkovitosti in celovitega energetskega prestrukturiranja ter povečanja deleža obnovljivih virov energije in jedrske energije v bruto rabi končne energije ter za doseganje ciljev celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta spodbuja naložbe v podporo pravičnemu, zelenemu prehodu regij in območij, odvisnih od ogljika, tako da dodeljuje finančne spodbude po postopku iz tega zakona.«</p>	<p>Najbolj učinkovit in najhitrejši način opuščanja rabe ogljika za proizvodnjo energije se doseže s sočasnim razvojem jedrske energije in obnovljivih virov energije. Zato je potrebno za cilj postaviti čim večji delež vsote OVE + jedrska v bruto rabi energije. Za doseg ciljev celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta mora država spodbujati tudi povečanje jedrske energije obnovljivih virov energije v bruto rabi končne energije, kar ne sme izključevati finančnih spodbud za vse našteje vire.</p>

134. člen, 1. odstavek	<p>Predlagamo, da se 1. odstavek 134. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»Država z namenom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečanja energetske učinkovitosti in celovitega energetskega prestrukturiranja ter povečanja deleža obnovljivih virov energije in jedrske energije v bruto rabi končne energije ter za doseganje ciljev celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta spodbuja naložbe v prenovo energetskih sistemov in izboljšanje energetske učinkovitosti za pospeševanje zelenega prehoda.«</p>	<p>Za pospeševanje učinkovitega in gospodarnega zelenega prehoda je potrebno zasledovati cilj čim večji skupni delež jedrske energije in obnovljivih virov energije v bruto rabi energije. Zato je pomembno, da država tudi spremlja skupno vsoto OVE + jedrske energije in da enakovredno spodbuja naložbe v jedrsko in obnovljive vire energije.</p>
135. člena, 1. odstavek	<p>Predlagamo, da se 1. odstavek 135. člena dopolni kot sledi:</p> <p>»Država z namenom zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, povečanja energetske učinkovitosti in celovitega energetskega prestrukturiranja ter povečanja deleža obnovljivih virov energije in jedrske energije v bruto rabi končne energije ter za doseganje ciljev celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta spodbuja komplementarne naložbe v podporo zelenemu prehodu, tako da dodeljuje finančne spodbude po postopku iz tega zakona.«</p>	<p>Za pospeševanje učinkovitega in gospodarnega zelenega prehoda je potrebno zasledovati cilj čim večji skupni delež jedrske energije in obnovljivih virov energije v bruto rabi energije. Za izboljšanje energetske učinkovitosti za pospeševanje zelenega prehoda je pomembna tudi jedrska energija in obnovljivi viri energije, zato je pomembno, da država tudi spodbuja naložbe v jedrsko in obnovljive vire energije.</p>